

27 września 1939 - 27 września 2021 r.

W 82. rocznicę powstania Polskiego Państwa Podziemnego.

Polskie Państwo Podziemne, działając w latach 1939-1945 na terenach okupowanych przez Niemców i Sowietów, było fenomenem w ogarniętej wojną Europie. W żadnym innym kraju nie powstała struktura konspiracyjna, która naśladowałaby formy państwowe, podkreślając ich legalność i konstytucyjność.

Polskie Państwo Podziemne było kontynuacją II RP. Podlegało władzy RP na uchodźstwie reprezentowanej przez prezydenta, rząd i Naczelnego Wodza oraz ich krajowe przedstawicielstwo. Miało swój podziemny parlament, a zakonspirowanym aparatem administracji cywilnej kierował – w randze wicepremiera- Delegat Rządu na Kraj.

Jego początkiem stało się utworzenie 27 września 1939 r. Służby Zwycięstwu Polski, przekształconej w Związek Walki Zbrojnej, a następnie- w roku 1942 -w Armię Krajową, która stała się jego zbrojnym ramieniem.

Zasięgiem terytorialnym obejmowało nie tylko obszary okupowanej II RP lecz, także struktury Armii Krajowej w Kownie, Wilnie, ważne ekspozytury wywiadu w uprzemysłowionych rejonach Niemiec oraz struktury AK na Węgrzech i w samym Berlinie. W latach 1939-1945 w strukturach ZWZ- AK walczyło ok.450.000 osób.

Bilans bieżących walk prowadzonych w latach 1941-1944 to ponad 25 tysięcy wykonanych akcji wojskowych oraz akcji sabotażu, w tym: 5733 zamachy na Niemców ze spektakularną akcją odbicia więźniów pod Arsenalem, przeprowadzoną 26 marca 1943 r., czy nie mniej brawurowym zamachem na Franca Kutschere- „kata Warszawy” zamordowanego 1 lutego 1944 r. w Alejach Ujazdowskich w Warszawie. Ukoronowaniem zbrojnego czynu Polskiego Państwa Podziemnego była akcja „Burza” i Powstanie Warszawskie- nazywane często sierpniową insurekcją.

Wielu żołnierzy i działaczy podziemnego państwa, spełniając swoje zobowiązania wobec okupowanej Ojczyzny poniosło śmierć. Wszyscy oni, znani i mniej znani bohaterowie okupacyjnych dni własną krwią i ofiarą z życia pokazywali walczącej Europie postawę godną prawdziwego człowieka- człowieka, który z pełną świadomością opierał się złu wywołanemu przez ideologię nazizmu i komunizmu, który z godnością walczył o godność do ostatniej kropli krwi.

Marta Wójtowicz- Gajkowska

Izabela Gierek